

DR. WENINGER RICHÁRD

**A LISZT FERENC ZENEMŰVÉSZETI FŐISKOLA SZEGEDI
KONZERVATÓRIUMA FŐIGAZGATÓJA 1976 ÉS 2000 KÖZÖTT:**

„NEM LEHETETT KIMARADNI A SZEGEDI INTEGRÁCIÓBÓL”

Csúcstartó a főigazgatók között Weninger Richárd, hiszen közel negyedszázadon át irányította a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szegedi tagozatát. De zenészként nem vonult nyugalomba. Legutóbb Hollandiában – a szegedi Nobel-díjas rektorrrá lett Szent-Györgyi Albertet ifjúkorában fogadó – Groningen kamarazenekarát dirigálta. A világhálón pedig rábukkantunk a Magyar Katolikus Rádió friss hangfelvételes ajánlatára: „a Weiner Kamarazenekar koncertje – a barokktól a XX. századig. Vezényel: Weninger Richárd”. Amikor a szegedi konzervatórium nyugalmazott főigazgatójával annak az intézménynek a révbe érkezéséről beszélgettünk, ahol élete javát töltötte, arról kérdeztük, hogy a szegedi muzsika miként jutott az 1880-ban alapított városi zenedétől a Szegedi Tudományegyetem Zeneművészeti Karáig.

– Zongoraművésznak készült, hárfázott a Szegedi Szimfonikus Zenekarban, de leginkább a Weiner Kamarazenekar alapító-vezetőjeként ismerik. Ez sokoldalúság, vagy példa a zenei feladatok „egyszemélyi integrációjára”?

– Szerettem zongorázni, de jött a háború, és mint annyi minden más, ez is háttérbe szorult. Amikor a helyzet konszolidációja után fölvetéliztem a konzervatóriumba, ott mondták: elég nagy kezeim vannak, ezért javasolják a hárfa tanszakot, próbáljam meg azt is. Így fölvettem két főtanszakra: hárfára és zongorára. Egy idő után, amikor már leérettségiztem, *Szatmári Gézánál* a zeneszerzést, illetve az ütő tanszakot is fölvettem, – halmozva az élvezeteket.

Egyik meghatározó mesteremnek *Reschoffsky Sándor* zeneszerzőt és zongoraművészt

– zeneakadémiai zongoratanáromat – tekintem. Róla például tudni lehet, hogy *Bartók Béla* ragaszkodott hozzá: egyik párizsi zeneszerzői estjén *Reschoffsky* mutassa be a műveit, és közösen írtak is egy zongoraiskolát. A zeneakadémia tanárától, *Rékai Miklós* hárfaművész professzortól is sokat tanultam. Mindkét tanárom romantikus beállítottságú volt, ami megfelelt az én alkatomnak is. *De engem mindig sok minden érdekelt a zenéből*. A vonósok és az azokhoz köthető zenei problémák is közel álltak hozzám, hiszen vonós familiából származom. Zenekari hárfásként – akkor már Szegeden – szerencsés voltam, mert csak ritkán kellett végigjátszanom az operákat, koncerteket, így volt időm figyelni a karmestert, *Vaszy Vikort*, akinek hívására tértem vissza diákkorom városába, Szegedre. Igyekeztem mindenkitől tanulni. És semmi sem veszett kárba! Még az sem, hogy fiatalon korrepetitorként, karigazgatóként dolgoztam Németországban, vagy hogy ütőhangszeresként is játszottam egy tánczenekarban, vagy hogy zongoráztam dzsesszt – például az akkor neves szegedi szórakozóhelyen, a Jégkunyhó bárban.

– Vaszy Viktor személye fontos Weningerék számára, hiszen az ő hívó szavára érkezett az ön édesapja és vele a család, illetve később, fiatal muzsikusként ön is Németországból Szegedre. Vaszyt integratív személyiségnek látta?

– Rendkívüli, nagy tudású, szuggesztív művész volt *Vaszy Viktor*. Többféleképpen viszonyultunk hozzá: rendkívül szigorú volt a próbákon, de az előadásokon minden sérelmet elfelejtettünk, mert a nagyszerű bemutatók után mindannyian azt mondtuk, „ezért érdemes

volt együtt dolgozni”! A próbákön tapasztalható ingerültségére magyarázatként egyszer azt mondta: „Tudod, fiam, ha hallok egy hamis hangot, az olyan, mintha a lábamból egy szörszálát kicsípnének: ordítok, de nem fáj soká, megyünk tovább...” Vaszy *az életét Szegednek szentelte, holott mehetett volna Pestre, külföldre, és ünnepeelt karmesterré válhatott volna a világban*. De hát ő vallotta: „a Föld bármely szélességi és hosszúsági fokán lehet művészetet produkálni, és én Szeged szélességi és hosszúsági fokát választottam”. Szegedért élt, és zeneszerzői pályáját is talán ezért hanyagolta. Hogy mennyire nem volt ideje komponálni, illusztrálja a történet: *Román Zoltán* és számomra írt egy fuvola-hárfa szonátát, amelyet a „Mai magyar zene hete” egyik rendezvényén mutattunk volna be. Ám a koncert előtt egy hónappal, amikor mondtuk neki, hogy szeretnénk már a kottát megkapni, elhárított: „most még nincs kész, de meglesz”. Később felmentünk hozzá, ő leütött egy akkordot a zongorán, és azt mondta: „így fog kezdődni”. Másfél hét múlva hozta is az első két tételt, és hozzátette: „a harmadik majd jön”. Mi ezeket gyorsan megtanultuk, s mikor 1-2 nappal a koncert előtt ismét kértük: „karnagy úr, a kotta...?”. A válasz: „igen-igen: játsszál a 2. tétel végén a hárfán egy nagy D-t, s ezzel be fogjuk fejezni”. Tehát a harmadik tétel soha nem készült el. De ami a legfontosabb: rengeteget tanultam Vaszy Viktortól. Művészete, kisugárzása, tévedhetetlen szakmai tudása rám és kollégáimra is nagy hatással volt!

– Ön tanult és tanított is a szegedi konzervatóriumban. Mikor 15 évesen, mint felvételiző diák, először lépte át a szegedi konzervatórium kapuját, milyen benyomások érték, melyekre máig emlékszik?

– Abban az időben nem volt szokás kritizálni. Örültem, hogy egy fiatal hárfaművész, *Reményi Zsuzsanna* lett az első tanárnőm. Diákként nem érezkelhettem, hogy a konzervatórium hogyan nyitott kifelé, vagy miképpen volt része Szeged zenei életének. Ugyanakkor persze a kiváló tanári koncertekre emlékszem, és vendégművészek is gazdagították a programokat. A konzervatórium nagytermében hallgathattam például *Barbara Bukovszkát*, a Chopin-zongoraverseny győztesét, és ugyancsak itt koncertezett *Cziffra György*, *Vásáry Tamás*, *Sebők György*, a *Tátrai Vonósnégyes* és még nagyon sok más nagyszerű művész. Számunkra akkor természetes volt, hogy a koncerttermek hangulatában próbáljunk meg élményeket szerezni, és művésszé érlelődni.

– Miért kezdett kamarazenét tanítani?

– Hangszeren, így hárfán sem lehet „kicsit” játszani. Igaz, a konzervatórium tanáráként adhattam volna évi 3-4 koncertet, de ezért napi 2-3 órát kellett volna gyakorolni. Ez egyszerűen nem fért bele a tanári és az igazgatói mindennapi munkámba. De az inspiráció sem volt az igazi. A hárfairodalom nem túl gazdag: azt a 8-10 valódi mesterművet és minden mást is, amit szerettem volna megtanulni és előadni, eljátszottam addigra. Úgy is mondhatnám: *hárfázás helyett kezdtem kamarazenét tanítani*. Számomra hihetetlen élményt jelentett a kamarazenei irodalom megismerése, a kamarazenevel való mindennapi találkozás. A közvetlen előzmény az, hogy *Kedves Tamással* és feleségével egyszer beszélgettünk a vonaton, s elhangzott: milyen kár, hogy a konzervatóriumban nincs egy növendékekből alakult vonósnégyes, mennyi mindent tudnának abból tanulni. Úgy mondták: a vonósnégyes nem gyerekeknek való, ezek a fiatalok nem képesek azokat megtanulni és előadni. Erre azt mondtam – talán nem is komolyan –, hogy állítsanak össze nekem egy kvartettet, és én megpróbálnék a diákokkal dolgozni. Szavamon fogtak, és valóban kaptam is egy együttest. Aztán ez az első kvartett minden elképzelhető díjat megnyert az országban, sőt – ami abban az időben nagyon nagy szó volt – Dániába is meghívták őket a koppenhágai nyári fesztiválra... Ha nincs az a bizonyos beszélgetés, talán sohasem foglalkozom a kamarazenevel.

– A kamarazenekarral elért sikereknek köszönheti a főigazgatói megbízatást is?

– Könnyen meglehet! A kamarazenei csoportjaim sorra nyerték az országos és nemzetközi versenyeket. Persze nemcsak vonós kamarazenét tanítottam, hanem fúvós és ütős együtteseim is voltak. Meggyőződésem: a zene alaptörvényei, az intonáció, a ritmus biztonsága és a zenei karakterek megformálása egyformán érvényes minden hangszerre. Együtteseim növelték az intézmény ismertségét hazai és nemzetközi porondokon egyaránt. Bárhol szerveztek nívós rendezvényt, arra meghívást kaptunk, és sikerrel szerepeltünk. Intézményvezetőnek akkor javasolt *Kedves Tamás*, amikor őt Debrecenbe hívták. Szívesen ment, mert számára a felkérés előrelépést jelentett, ugyanis ott a zeneművészeti főiskola egy új épületet kapott – az úgynevezett csodapalotát – kollégiummal, nagy hangversenyeremmel, stúdióval együtt. A nyári szünet előtt megkérdezte: ha tényleg elfoglalja azt az állást, mit szólnék, ha én lennék az utódja. Szabadkoztam: „nem is tudom, hiszen még soha nem foglalmaztam meg egy hivatalos levelet, meg aztán nem ismerek Szegeden senkit – sem a tanácsban, sem a pártban, sem a megyénél”. Nyaralás után visszatérve a konzervatóriumba *Kedves Tamás* épp *Hernádi Hildával*, a zongora tanszak akkori növendékével beszélgetett, s váratlanul témát váltva, felém fordult: „gyere, Hilda, bemutatom neked a főiskola új igazgatóját!”. Ennyi volt. Aztán azt mondtam Tamásnak: „van még egy feltételem: meg kell írnod az első tanévnyitó beszédet”, merthogy attól féltem a legjobban. „Rendben!” – válaszolta. „Az én feltételem pedig az, hogy eljössz a beiktatásomra!” Így is történt.

– Mikor 1976-ban intézményvezető lett, milyen állapotokat örökölt?

– A főiskola a kor viszonyaival összhangban, szabályosan, jól szervezeten látta el feladatát. Ám az akkor *csak hároméves képzési idő* messze nem volt elegendő a hallgatókban rejlő tehetség és adottságok kibontására. *Az évfolyamok 18-as keretszáma pedig nem fedezhette az egyre növekvő, gyarapodó zeneiskolák tanárigényeit, a szimfonikus zenekarok, a színházi zenekarok vagy az operajátszás utánpótlását.* Az oktatásra, valamint a hallgatók gyakorlására *mindössze 7 tanterem állt rendelkezésre* – és az is a zeneművészeti szakközépiskola kezelése alatt álló épületben. *A kottatár, a könyvtár és a hangszerállomány mélyen alatta maradt a zenei felsőfokú képzés igényeinek.* A tanári létszám fejlesztésére csak igen kevés lehetőség mutatkozott. Ugyanakkor, a kor politikai követelményei egy sor olyan tantárgy tanítását tették kötelezővé, melyek inkább hátráltatták, mint segítették a hallgatók szakirányú zenei fejlődését. Mindezek megoldására egy *hosszú távra szóló fejlesztési stratégia kidolgozására volt szükség.*

– Milyen lépéssel indult el ezen az úton?

– Főiskolánkon *1978-ban* fiatal, tehetséges, 10–18 éves korú, *zenei pályára készülő növendékek részére előkészítő tagozatot létesítettem.* Ez akkor – vidéken – egyedül Szegeden valósult meg. Ennek közvetlen célja a főiskola egyre színvonalasabb utánpótlási bázisának kiépítése volt, ugyanakkor körébe vont olyan általános iskolás korú vagy szakiskolás korú növendékeket, akik zenei vonzalmat és tehetséget árultak el, és akiknél a szakértő szem és fül biztosítottak vélte a zenészpályára való irányítás esélyét. Kiemelten fontos lehetőséget adott az előkészítő tagozat olyanoknak is, akik falvakról, kisvárosokból kérték felvételüket főiskolánk új tagozatára, mert esetükben a zenetanulás különböző okok miatt (például tanárhány) a zeneiskolájukban lehetetlenné vált. A tanulók kulturált elhelyezését, gyakorlási lehetőségét az Ortutay Gyula Kollégium biztosította. A fejlesztéshez a zeneakadémia hozzájárult, a szükséges tanári létszámot és az anyagi feltételeket biztosította. Így a kis

muzsikásokat a főiskola tanárai a lehető legalaposabb – kiemelt óraszámú – képzésben részesítették. Létszámuk egyre bővült, és közülük sokan nyertek felvételt a zeneakadémiára, vagy jelentették a szegedi főiskola növendékbázisát. Közülük ma már igen sokan jelentős előadóművészi szerepet töltenek be az ország vagy a világ számos hangversenytermében. Jeles előkészítősök közül csak példaként említem *Fejes Tamás* hegedűművészt: a Fejes-vonósnégyes alapítója és elsőhegedűse, ma a Skót Nemzeti Zenekar koncertmestere, valamint a Glasgow-i Zeneakadémia tanára. Vagy: *Várnagy Katalin* hegedűművészt, aki kiváló kamaramuzsikus, jelenleg a világhírű Londoni Filharmonikus Zenekar tagja. Vagy: *Zádory Édua* szólolistaként és kamaramuzsikusként is nemzetközi karriert futott be, jelenleg Bécsben él. Vagy: *Szűcs Máté* brácsaművészt, aki mesterkurzusokat vezet Európában és Amerikában, miközben a Frankfurti Rádiózenekar és a Brémai Filharmonikusok szólóbrácsása. Vagy: *Faragó Márk* zongoraművészt, aki Svájcba költözött, ahol Padarewski-díjjal tüntették ki, később Berlinben a Karajan-ösztöndíjat nyerte el, és számos szólólemeze jelent meg különböző kiadóknál. Vagy: *Nagy Róbert* csellóművészt, aki jelenleg a Bécsi Filharmonikusok tagja, így a hagyományos „újévi koncerteken” gyakran tűnik fel a tévé képernyőjén. A lista még hosszasan folytatható, hiszen számos növendékünk futott be nemzetközileg is jelentős szólista karriert, helyezkedett el kiváló külföldi és belföldi zenekaroknál, vagy jelenleg éppen a Szegedi Szimfonikus Zenekar tagja.

– A reformnak nevezett változássorozat a művészeti képzést sem kerülte el?

– A területünkön tevékenykedő zenei intézmények egyre növekvő igényei szükségessé tették, hogy Szegeden és régiójában minél több magasan kvalifikált művész tevékenykedjen. A környékünkön három szakközépiskola várta a fiatal tanárokat, de a Szegedi Szimfonikus Zenekar és a szegedi operajátszás is elsősorban a szegedi főiskolától várta utánpótlását. Tapasztalatból tudtuk, hogy Budapesten, a Zeneakadémián tanuló és ott diplomát szerző fiatal művészek csak egészen kivételes esetben vállaltak vidéken állást. Ezért volt, és van ma is mélyreható jelentősége annak, hogy *a tagozat 1983-tól kezdve – előbb csak a hegedű és a cselló tanszakon, majd fokozatosan bővülve – minden tanszakon egyetemi képzési jogot szerzett. Nálunk a reform gondolata a zeneakadémia akkori rektorától, Soproni Józseftől származik. Ő szorgalmazta azt, hogy a zeneoktatásunknak is kapcsolódnia kell az európai felsőoktatási formákhoz, ezért a konzervatórium megalakítására tett javaslatot. Kialakított egy bizottságot, melynek elnöke Szabó Tibor, az akkori budapesti Bartók zeneművészeti szakközépiskola igazgatója volt, illetve végeztetett egy hatástanulmányt arról, hogy miként és hol lehetne Magyarországon bevezetni a konzervatóriumi oktatási formát. Mindezek eredményeként két intézetet – a szegedit és a debrecenit – tartották alkalmasnak arra, hogy ott a konzervatóriumok megalakuljanak. E változás a rektor szakmai instrukciói, illetve a zeneakadémia gazdasági főigazgatójának gazdasági felügyelete mellett, Szeged várossal egyeztetve zajlott.*

– Milyen adottságokkal állt föl 1990-ben a szegedi konzervatórium?

– Hihetetlen anyagi támogatást kaptunk! *Szeged város ingyen és bérmentve átadta az alakuló konzervatóriumnak a Tisza Lajos körút 79. számú épület egészét – az úgynevezett Tukats-házat, amelyet még az 1900-as évek elején adott át a város az akkori zenedének, és amelynek felső szintjén 7 tanteremben tanítottunk –, valamint a mellettünk lévő, akkor felszabaduló Tisza Lajos körút 81. számú korábbi irodaépületet. Ugyanakkor átadta az akkor még hozzá tartozó zeneművészeti szakközépiskola tanári és dolgozói létszámát, bérrel együtt, valamint hangszer- és kottaállományát, továbbá a szükséges dologi költségeket. Mindezt csak azzal a föltétellel, ha létrejön Szegeden a konzervatórium. A minisztériumtól 22 új álláshelyet kaptunk*

*a hozzátartozó bérrel együtt, valamint óriási összeget juttatott nekünk hangszervásárlásra. Két orgonát, több zongorát, vonós, fúvós és ütős hangszereket vásárolhattunk. Az újonnan hozzánk csatolt épületben nemcsak tantermeket, hanem két vendégszobát is kialakíthattunk. Ezek után igazán jó érzés volt a tanévnyitón bemutatni olyan új és kiváló tanárokat, mint például: a klarinétos *Maczák Jánost*, a fuvalás *Bálint Jánost*, vagy az ütőtanszakon *Siklósi Gábort*, a vonós tanszakon *Siklósiné Dobos Mártát* vagy *Mazopuszt Pétert*, az Olaszországból hazatért orgonaművészt, *Csanádi Lászlót*, a *régizene tanszak megalapítóját*, *Lőrincz Lászlót*, és még sorolhatnám...! Végre az is lehetővé vált, hogy a szegedi konzervatóriumban – az országban először – az addigi három helyett négyévesre bővüljön a képzés. Emellett minden szakon beindulhatott az egyetemi képzés. Új tanszakokat is nyithattunk: az orgona, hárfa, gitár mellett fontos volt a régizene tanszak létrejötte annak teljes vertikumában – a blockflötétől, csembalótól kezdve a gambán és barokkhegedűn át a barokkénekig. Kiepült az addig csak jelképesen működő ütő és gordon tanszak. Az addig engedélyezett évfolyamonkénti főiskolai 18-as létszám 50-re emelkedett, és a már működő előkészítőnk biztosította, hogy tízéves kortól a diplomáig egy intézménybe járjon mindenki. Ugyanakkor a konzervatóriumi oktatási forma megadta a lehetőséget a hallgatók számára a főiskolai ágazat és az egyetemi ágazatok közötti „átjárhatóságra”, s ez közel hozta a jó képességű főiskolás hallgatók számára az egyetemi diploma megszerzésének lehetőségét. Ezt mi már akkor megcsináltuk, amikor még fogalmunk sem volt arról, lesz egyszer integráció és bolognai folyamat. Tehát megújult, megszépült az egész intézmény!*

– Igazgatói teendői, vagy inkább a kamarazenei tanszék vezetése okozott önnek örömet?

– A szegedi főiskolának már a kezdeti sajátosságához tartozott a kamarazene kitüntetett helyzete. Mint a tanszék vezetője, igyekeztem a hagyományoknak megfelelni. A kamarazene a zenei képzésben hangsúlyos szerepet kapott. Kamarazene-csoportjaim számos jelentős országos és nemzetközi versenyen kiemelkedő eredménnyel szerepeltek. Főiskolás vonósnégyesem 1977-ben Belgrádban a nemzetközi Jeunesses-versenyen II. díjjal győzött, mert az elsőt nem adták ki, továbbá a közönségdíjat és a kötelező jugoszláv mű legjobb előadójának járó díjat is elnyerte. Játékáról a Belgrádi Rádió felvételt készített. Növendékeim, valamint kollégáim növendékei azóta is számos hazai és külföldi versenyen, fesztiválon szereztek első díjat, vagy kaptak elismerést. Az elért eredmények országosan is ismertté és elismertté tették a főiskola kamarazenei tanszéken folyó, valamint a zenekari és az énekkari munkát. Fontos szerephez jutottak a pedagógiai repertoárban – a „Mai magyar zene hete” programjainak inspiráló hatása nyomán – a kortárs magyar zeneművek. A vizsgákon, növendékhangversenyeken rendszeresen elhangzottak – tagozatunk sajátosságaként – kortárs magyar zeneszerzők művei. Ugyanakkor tanáraink, növendékeink igyekeztek aktív részesei lenni a város zenei életének. Tanári hangversenyek, egyetemisták, főiskolások részére tartott ismeretterjesztő hangversenysorozatok és növendékeink rendszeres fellépései tették színessé és változatossá a város koncertjeit, különböző jeles eseményeit, rendezvényeit. Megemlíthető, hogy már az 1980-as évek elején is figyelemre méltó törekvések voltak nálunk – Meszlényi László kollégám inspirációja nyomán az országban elsőként – a barokk zene korszerű megszólaltatására úgy, hogy az akkori évtizedek legújabb barokk-kutatásai beépüljenek főiskolánk, főiskolásaink mindennapjaiba. Örültem, amikor a konzervatórium létszámának jelentős fejlesztése lehetővé tette, hogy a Weiner Kamarazenekar és a Musica Parlante mellett egy fontos, a növendékek szimfonikus zenekari rutinját elősegítő és megalapozó nagyzenekar, fúvószenekar, illetve egy megfelelő arányú egyes kar is létrejöhetett.

– *Miként lehet ön csúcstartó a szegedi főigazgatók között 24 éves szolgálatával? A zeneművészeti képzésben nem élt az a szabály, ami máshol, mely szerint az amúgy hároméves vezetői ciklust legfeljebb háromszor viheti végig egyazon személy?*

– A művészeti képzésben ilyenféle szabályt nem vettek olyan szigorúan, a rendszerváltozás után pedig az előírt módon választottak újra.

– *Milyen mérleggel zárta önmagában a szegedi zenei élet kulcspozíciójában eltöltött közel negyed századot?*

– *Az előkészítő és az egyetemi ágazat kiépítése Szegeden nyilvánvalóan sokat nyom a latban. Az egyetemi képzés megadta a vonzerőt Szegednek, másrészt a nálunk végzett egyetemi ágazatos fúvósok, vonósok, ütősök későbbi zenekari munkájukkal gazdagítják Szeged zenei életét, és viszik tovább a világra az itteni konzervatórium és a város hírét. Harmadrészt így sikerült biztosítani saját utánpótlásunkat is. Mindezek mellett életem egyik fontos mozzanata maradt a *Weiner Kamarazenekar*, melynek munkájában a mai napig is aktívan részt veszek. A mérleg másik serpenyőjébe kerül, hogy például az improvizációt – mint tantárgyat – már nem sikerült bevezetnem. Elmaradt a korrepetitorképzés is, ami terveim szerint idővel a karmesterképzést előlegezte volna meg. A karvezetés–szolfézstanár tanszakot és a hozzá kapcsolódó tantárgyakat valószínűleg jobban előkészítve és hamarabb kellett volna bevezetnem. Visszatekintve úgy gondolom, hogy bizonyos személyi kérdésekben határozottabb lehettem volna.*

– *Soha nem bánta meg, hogy – Vaszy Viktorhoz hasonlóan – Szegeden maradt, hogy az itteni zenészképzésre áldozta az életét?*

– Vezetett volna más irányt az én életem is: például volt egy szerződésajánlatom a johannesburgi szimfonikus rádiózenekarhoz. Hogy ez miként sült volna el, fogalmam sincs! Nem foglalkoztat a kérdés: „mi lett volna, ha...?” Nem bántam meg, hogy Szegedre jöttem, és itt maradtam.

– *A szervezetenként a budapesti zeneakadémiához tartozó szegedi konzervatórium mikor és miért kapcsolódott be a helyi felsőoktatási integrációs folyamatba?*

– Jött egy telefon a szegedi egyetemről: már nem is emlékszem, hogy ki, de azt kérdezte, hogy akarunk-e csatlakozni a szegedi univerzitáshoz. Azt válaszoltam, hogy nem, meg egyébként sem tudok erről az egésztől. „Nagyon jó, mert mi sem akarjuk!” – reagált a telefonáló. Aztán jött a következő hullám, de mint az úthenger: *a nyomásnak nem lehetett ellenállni, nem lehetett kimaradni a szegedi integrációból*. Ugyanez történt Debrecenben is. Miskolc járt az élen, de Győrben, Pécsen is megtették ezt a lépést.

– *Miért nem akart a szegedi konzervatórium a Szegedi Tudományegyetem része lenni?*

– Azért, mert nagyon szoros kapcsolatban álltunk a zeneakadémiával! *A zenei nevelés egysége volt számunkra evidens*, és úgy gondolkodtunk: nem biztos, hogy jó, ha bekerülünk egy olyan közegbe, ahol minden fontosabb lesz a zenénél. Ugyanakkor csábított is a gondolat, mert egy esetleges egyesülés révén a mi főiskolásaink közelebb hozhatnák a zenét az egyetemistákhoz, és ők is megismerkedhetnek más tanszékek értékeivel, amelyek ma már az általános műveltség részének mondhatók.

– *Beigazolódtak félelmei? Előnyét vagy hátrányát látja annak, hogy megszületett az SZTE Zeneművészeti Kara?*

– A konzervatórium megalakulása után természetesen gondok, feladatok is jelentkeztek. A magyar felsőoktatásban kialakuló új finanszírozási rend – mely 1990-ben még nem volt előrelátható – megszüntette a bázisalapú finanszírozást, és bevezette a normatív finanszírozás módozatait. Ez – lényegéből adódóan – nem adhatott megfelelő megoldást a konzervatóriumban tanuló általános iskolás és középiskolás korú – előkészítő – növendékek finanszírozására. Így a minisztérium kezdetben csak esetenként egészítette ki költségvetésünket, majd „szerkezeti változásként” évi tízmillió forinttal biztosította az előkészítőben folyó munkát. Ez természetesen már akkor is csak tüneti kezelésnek volt tekinthető, és a végleges megoldás kidolgozása a jövő feladatai közé tartozott. Ugyancsak gondot jelentett, hogy *az új felsőoktatási törvény nem említette meg a konzervatóriumot mint felsőoktatási intézményt*. Ezért a konzervatórium kezdetben csak a Zeneakadémia részeként, majd 2000. január 1-jétől már a Szegedi Tudományegyetemen belül, de közvetlenül a rektor felügyelete alá tartozó intézményként működhetett. Ugyanakkor a Zeneművészeti Egyetemből való kiválás megnehezítette az egyetemi diplomák kiadását is. Átmeneti megoldásként a Zeneművészeti Egyetem rektora vállalta a diplomák további kiadását, de a végső megoldás további feladatokat jelentett. A 2000 után történtek előnyeit és hátrányait nem látom, ugyanis mióta nyugdíjba vonultam, nem vonnak be a konzervatórium belső, külső életébe. Ezért csak hallomásból értesülök gondokról, elbocsátásokról vagy, hogy olyan nagyszerű emberek távoztak Szegedről, mint a zeneszerző *Huszár Lajos, Horváth Barnabás vagy a fuvolista Bálint János... Sajnálom, amikor kiváló személyiségek mennek el ebből a városból, ahova inkább újabb és újabb tehetségeket kellene vonzani és itt tartani!* Azt sem tudom, hogy a főiskolai helyett jobb lett volna-e megcélozni az egyetemi kari státust. Föltételezem, minden kínálkozó lehetőség él az SZTE Zeneművészeti Kara.

(Az interjú az Újszászi Ilona: A szegedi felsőoktatás integrációjának története (1581-2010)

– Ahogy a rektorok, főigazgatók látják című kötetben jelent meg.)